

(Печат, 19.02.2009)

Доскора нисмо могли да одгонетнемо шта се подразумева под „двосмерном сарадњом са Хашким трибуналом“. Захваљујући тужиоцу за ратне злочине Србије Владимиру Вукчевићу – то смо коначно успели да докучимо.

РУАНДА ДОЛАЗИ У СРБИЈУ

Ми Хашком тужилаштву у свему излазимо у сусрет. Ако треба хапсити – хапсимо; ако треба да изручујемо – изручујемо; ако треба да киднапујемо некадашњег шефа државе Слободана Милошевића – киднаповаћемо га; ако некога као Милошевића ликвидирају у Шевенингену, не постављамо питање; ако се од нас траже документи који садрже државне тајне – достављамо их; ако се тражи увид у било какву документацију – нема никаквих проблема. Што суд више демонстрира своје најгоре антисрпство, Србија мање поставља питања. Не поставља нека нарочита питања чак ни уколико Хашки трибунал ослободи Рамуша Харадинаја и Насера Орића.

Неупућени би могли да закључе да је та сарадња једносмерна. Али, то је потпуно нетачно. Сарадња је и те како двосмерна.

По свему судећи, нама ће Хашки трибунал дозволити да уместо њега судимо злочинцима из Руанде: „Од 2010. године ратни злочинци из Руанде у српским судовима“! Какав успех, какво признање, каква част! Та блистава идеја синила је Владимиру Вукчевићу, и то „на недавно одржаном састанку са Денисом Бајроном, председником Међународног суда за Руанду и Хасаном Бубакарком Целоуом, главним тужиоцем суда у Аруши, главном граду Танзаније“. Пошто Хашки суд неће успети да оконча 100 хиљада предмета до свог затварања – у помоћ ће му притећи Србија!

Долазак окривљених из Руанде у Србију „било би велико признање за нашу земљу“, како то лепо рече Бруно Векарић. Напросто смо занемели од поноса. Замислите какав би то подсрек за српски туризам био. Долази нам неклико стотина хиљада оптужених из Руанде. Потребно је много више смештајних капацитета него за Универзијаду!

ВОЈА РАЗОРИО ОПТУЖНИЦУ

Међутим, прича о двосмерности не завршава се на овом месту. Хаг ни по коју цену не би смео да ослободи Војислава Шешеља и он никако не би требао да се врати у Србију. Зашто?

Пре свега зато што је у потпуности разорио Хашку оптужницу. Нема ниједног јединог сведока и „доказа“ који би на било који начин поткрепио наводе оптужнице. Свака тврдња, сваки навод тужиоца, сваки заштићени и незаштићени сведок показао се као лажан. То што се од почетка знало да се ради о чистом политичком процесу, сада се пред лицем и наше и светске јавности - доказало. Слободан Милошевић је Хашки суд довео у стање техничког нокаута, а Војислав Шешељ је завршним ударцем обавио класични.

Незапамћено је у историји правосуђа (а у њу можемо сасвим условно убројати и Хашки трибунал) да оптужница падне у самом поступку доказивања и пре него што је изведен било који доказ или сведок одбране. Тужилаштво је коначно капитулирало када је пре десетак дана јавно признало да нема доказа да је наводни митинг у Малом Зворнику одржан у марту 1992. године. То је највероватније јединствен случај. Војислав Шешељ је обавио један крајње значајан посао, не само за себе већ и за Србију.

Како на путу између Војислава Шешеља и ослобађајуће пресуде није стајало више ништа, Тужилаштво је прибегло очајничкој злоупотреби права. Затражило је да се на неодређено време суспендује саслушање преосталих сведока тужилаштва због тога што је наводно „интегритет судског поступка нарушен, јер се не може гарантовати безбедност сведока“. Уместо да искористи преосталих шест и по сати, тужилаштво је затражило додатно време за доказивање већ разорене оптужнице. Судско веће је, прегласавањем председника већа Антоанетија, прихватило овај захтев, потврђујући тако још једном о чему је реч.

ВОДИТЕ ГА И НЕ ВРАЋАЈТЕ

У међувремену је Шешељ без икаквих основа и разлога оптужен 21. јануара за непоштовање Трибунала. Лидер радикала се, као што је познато, налази у Хагу од фебруара 2003, дакле преко шест година. Последњим одлукама Хашког трибунала, одлучено је да остане заточен у Шевенигену „са неизвесним крајем“.

Карактеристично је да се надлежни органи Србије, осим неким уопштеним фразама, нису ни на који начин огласили поводом овако драстичних кршења права лидера највеће опозиционе странке у Србији. Биће да се и у том њиховом нечињену садржи та знаменита „двосмерна сарадња“. Властодршци Србије, и не само они, изгледа да стрепе од Шешељовог повратка.

Власти у Србији као да испуњавају завет Зорана Ћинђића који је хашкој тужитељки Карли Дел Понте својевремено рекао: „Водите га и не враћајте га више!“. То је прави израз те „двосмерне сарадње“. Било како било, Војислав Шешељ сада без и привидних основа лежи утамничен у Шевенингену уз аминовање српских власти и њихово преклињање да га ни по коју цену не враћају у Србију и њен политички живот. Хашки суд се изгледа може победити, али се из Хашке тамнице не може изаћи жив. То је трагично потврдио Слободан Милошевић. Треба ли да без одлучног гласа и протеста из званичне Србије, очекујемо могуће зле гласове из Хага?

МРТВАЧКИ КОВЧЕЗИ ИЗ ШЕВЕНИНГЕНА

У својој узлазној стратегији Хашки трибунал је већ демонстрирао да је паклено антисрпски. О томе сведоче бројне пресуде и мртвачки ковчези који су стизали у Србију. Треба ли сада мирно гледати како у својој „излазној стратегији“, како то назива Хашки тужилац Серж Брамерц, сатире и преостеле Србе на челу са Шешељем и Радованом Караџићем. Да ли се Србија у овакву хашку правду узда док лови генерала Ратка Младића?

Да ли је могуће да званичници Србије пристају да без гласа и после свих жртава и злоупотреба права слушају како прво Карла дел Понте па онда Серж Брамерц говоре да „још увек нема пуне сарадње са Хашким трибуналом“. Да ли ће се неко можда

осмелити да предложи да се, ако већ треба да се суди, Србима суди у Србији, а не да се припомаже Хашком суду тако што ћемо судити стотинама хиљада грађана Руанде. Па, ако су српски судови већ толико способни и оспособљени да суде онима из Руанде, ваљда би могли да се понашају као квалификовани да суде по оптужницама за злочине на територији бивше Југославије. Можда би то онда заиста била некаква „двосмерна сарадња“.

ПОБЕДНИК НАД ХАШКОМ НЕПРАВДОМ

Хашки трибунал направљен је не само да би казнио могуће злочинце, већ и зарад „истине и помирења“ у овом делу Балкана. Обе своје функције једносмерно је или двосмерно изневерио. Он је својом неправдом, пристрасношћу и неквалификованошћу само још више трауматизовао прилике међу народима на простору бивше Југославије.

У случају Војслава Шешеља и угрожавања његовог основног људског права на слободу, а на основу доказане невиности, наноси се и озбиљан ударац политичком животу Србије. Не могу се ни на који начин избећи закључци да се у Шешељевом случају ради и о директно политичким мотивима. Изгледа да се сада поред свега осталог ради и о интересу да се Војиславу Шешељу што је могуће дуже одложи повратак у политички живот Србије. Карактеристикама овог политичара била би придодата и улога победника над Хашком неправдом. У Србији је превише оних којима то политички не би одговарало.

Ето, накупило се много разлога зашто Хаг не враћа Србији Шешеља. Наравно, он није престао да игра улогу у политичком животу Србије, али она би се по његовом повратку на много директнији начин одвијала. Поред уобичајених и већ препознатљивих разлога за снисходљивост Србије према Хашком трибуналу у случају Војслава Шешеља, крајње су препознатљиви и ови еминентно политички.